

կսկիծ մը զգացի յիս, մտածելով որ գուցէ հարցմամբս անոր անդորրութիւնը խառովեր էի, անցեալ դառնութեան մը յիշատակը անոր մտացը մէջ զարթուցանելով:

— Գուցէ հարցմունքս քեզ վիշտ կը բերէ ձերուկ, ըսի անոր:

— Է՛հ, ոչ, պատասխանեց տխրութեամբ ծերն. պէտք չկայ որ հարցմունքդ սրտիս մէջ ցաւ մը նորոգէ: Այս խաչն որ կը տեսնես՝ շատ տարիներէ ՚ի վեր սիրտս տակը թաղած է. միայն ատոր մէկ հայեցուածք մը բաւական է բոլոր անցեալ դառնութիւնս նորոգելու:

— Ուրեմն, ըսի, թէ այդպէս է, այդ խաչը մեծ արկածի մը յիշատակարան ըլլալու է:

— Է՛հ, այո. և այնպիսի դառն արկածի մը՝ որ ոչ երբեք կը հնանայ:

— Ո՞ր դիտէ, համարձակեցայ ըսելու. գուցէ տարածամ մահու մը ակնարկութիւն մըն է:

Այո՞, պատասխանեց հառաչանքով, և աչքերն արցունքով լցուեցան:

— Ներէ, ըսի դարձեալ, ցաւակից հետաքրքրութեանս. գուցէ եղբոր մը կամ սիրելի զաւակի մը տարածամ մահն է որ կու լաս:

— Այո՞, պատասխանեց տխրութեամբ. այլ ոչ միայն սիրելի զաւակի մը, հապա նաև ողջոյն տանս և բոլոր բարօրութեանս անդարմանելի կորուստն է որ զիս այս ցաւոց վիճակը հասցուց: Բայց եթէ բարեւ սիրտ հետաքրքրութիւնդ կ'ուզէ իմ ցաւակի պատմութիւնս լսել, մտիկ ըրէ. գուցէ ցաւակցութիւնդ սրտիս զիւր մը բերէ:

Աչքերս իրեն ուղղած՝ լուռ և ուշադիր անոր պատմութեանը պատրաստուեցայ: Ծերը քիչ մը լուռութեամբ գետինը նայելէն ետև, այսպէս սկսաւ ըսել.

Գիտես որ Մալամոքի ջրանցքին հանդիպակաց կողմը Սանրիէնօ խեղճ ձկնորսաց բնակատեղին է. զոր ոչ քաղաքի մը և ոչ գիւղատեղւոյ մը կրնամ նմանցնել. կզզւոյ մը դէպ ՚ի երկայնքը ետեւէ ետև շարուած աղքատին տուներ են, ողորմելի աղքատութեան մը բոյն: Չկայ ուրիշ ապրուստի միջոց՝ բայց եթէ ձկնորսութիւնը, որու շնորհիւ չմեռնելու չափ կ'ապրի մարդ: Եթէ երբեք հոն երթալու առիթ ունենաս, կը տեսնես որ կնիկէ ու տղէ զատ ուրիշ մարդու չես հանդիպիր. ծերը ու երիտասարդը շարունակ լճակը ձկնորսական զբաղանաց կը հանապազորդեն:

Արդ ես ալ նոյն տեղւոյն ծնունդ եմ և մի և նոյն խեղճութեան արուեստին հետա-

մուտ էի յառաջ: Եթէ ճոխ մէկ մը չէի այն ատեն, այլ գոնէ Աստուծոյ օրհնութիւնը շարունակ տանս մէջ կը շրջէր:

Երեք որդւոց հայր ըլլալով, կը յուսայի թէ ձերութեանս մխիթարութիւնը ապահոված էր: Աղքատութիւնը հեշտեալ կը տարուի երբ խաղաղութիւնը տանը մէջ ըլլայ. և այդ խաղաղութիւնը որդւոցս խաղաղասէր բարութքը տանս երջանկութիւնն էր:

Հ. ՅԱԿՈԲՈՍ Վ. ԻՍԱԿԵՐՏԵՆՑ:

Կը շարունակուի:

ՀԻՆԳ ԾԱՐԱԹ ՕԳՍՊԱՐԿԻ ՄԷՋ

ՃԱՆԱԳԱՐ ՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՑ ԱՆԳՂԻԱՑԻՈՑ

ՅԱՓՐԻԿԷ:

(Տես երես 346.)

Եւ անմիջապէս վիկոտորիան ճոյին կշիւքէն մեծագոյն ծանրութենէ մը թեթեւնալով, հարիւր յիսուն ոտք բարձրութեամբ օդուն մէջ բարձրացաւ:

Ճոյ ամուր մը սանդղին պլլուած կեցաւ, մինչդեռ ան օդուն մէջ կը ճօճար. յետոյ անբացատրելի ձև մը ընելով Արաբացւոց, գլառնի մը պէս երազաբար մազլցեց ելաւ իր ընկերաց քովը, որ զինքը գրկերնին ընդունեցան:

Արաբացիք զարմացման ու կատաղութե աղաղակ մը փրցուցին: Փախըւ տականը օգու մէջէն յափշտակուեր էր ձեռքերնուն, ու վիկոտորիան երազաբար կը հեռանար:

— Տէրս. Պարոն Տիք, կանչեց ճոյ:

Եւ իր այլալուծենէն ընկճելով, ինքզինքը կորսընցուց, մինչդեռ քէննըտի ինքիրմէն դուրս ելած կը կանչէր:

— Ազատեցար, ազատեցար:

— Արդարև, կանչեց տղգորը, որ նորէն իր անայլայլակ անդորրութիւնը ստացեր էր:

Ճոյ գրեթէ մերկ էր. այն արիւնոտած թևերը, այն վէրքով լի մարմինը, ամեն բան միով բանիւ կը վկայէր անոր կրած.

ներուն: Տղքդորն անոր վէրքերը պատեց ու վրանին տակը հանգչեցուց զինքը:

Քիչ մը ետքը ճոյ զգաստացաւ, դաւաթ մը օղի խնդրեց, զոր տղքդորը օգտակար դատելով՝ տուաւ, որովհետև ճոյ ուրիշ մարդոց պէս դարմանուելու մարդ չէր: Խմելէն ետքը ճոյ իր երկու ընկերաց ձեռքը սեղմեց, ինզինքը պատրաստ ցուցընելով իր դէպքերը պատմելու:

Սակայն թոյլ չտուին իրեն խօսելու, որով նորէն խորին քնոյ մէջ ինկաւ, որու մեծապէս կարօտ կ'երևնար:

Վիկտորիան այն ատեն խոտոր գծով դէպ 'ի արևմուտք կը դիմէր: Սաստիկ հովու մը քշելովը, մրրկէն կործանած կամ արմատաքի խլած արմաւենեաց վրայէն, նորէն փշուտ անապատին սահմանը տեսաւ: Եւ յետ ճոյին յափշտակուելուն, երկու հարիւր մղոն միջոց քալելէն ետև, իրիկուան դէմ լայնութեան տասներորդ աստիճանը անցաւ:

ԳԼՈՒԽ ԼԵ.

Արևմտից մամբան. — ճոյ կ'արքրննայ. — իր պեղագլխորիւնը. — ճոյին պատմութեան վերջը. — Դասնպէլ. — Բեննրտի անհանգստորիւնները. — Դեպ 'ի հիւսիս շուկը. — Աղատեսի մօտ գիշեր մը:

Գիշերանց հովը իր ցորեկուան սաստկութիւնը կորսընցուց, և վիկտորիան մեծ մոլաթղենուոյ մը գագաթը հանգիստ դադարեցաւ. տղքդորն ու ֆէննըտի ետևէ ետև կարգաւ հսկեցին, մինչդեռ ճոյ անդորրաբար քսանուչորս ժամ միակերպ քուն եղաւ:

— Ահա այս է այն դարմանը որու պէտք ունի, ըսաւ Ֆէրկըսըն. բնութիւն հոգ կը տանի զինքը առողջացնելու:

Օրուան ծագելովը հոգն ալ բաւական սաստկացաւ, այլ անկարգ շունչով մերթ յանկարծուտ դէպ 'ի հիւսիս կը շնչէր, մերթ 'ի հարաւ. բայց հուսկ ուրեմն վիկտորիան դէպ 'ի արևմուտք քշուեցաւ:

Տղքդորը աշխարհագրութիւնը ձեռք առած Տամբրդուի թագաւորութեան

երկիրը ճանչցաւ որու գետինը թէպէտ անհարթ այլ շատ արգաւանդ է. բազմաթիւ գիւղորէից հիւղերն՝ երկայն եղէգներով շինած են, զորոնք աւելի պիտաւի ճիւղերով կը հիւսեն. մշակեալ դաշտերու մէջ գետնէն քիչ մը բարձր շինած տախտակամածներու վրայ ցորենի բարդերը դիզած էր, որպէս զի մրկանց ու մրջմանց ապականութենէն ազատ պահուին:

Շուտ մը Ձինտեր քաղաքը հասան, որ դիւրաւ կը ճանչցուի իր մեծ հրապարակովը, ուր գլխապարտութիւնը կը գործադրուին. մէջ տեղը մահու ծառը տնկուած կայ. դահիճն անոր ոտքը կը հսկէ, և ով որ ծառին շքին տակէն անցնի, մէկէն կը կախուի:

Քէննըտի ուղեցոյցը դիտելով, չկըրցաւ խօսքը զսպել:

— Ահա նորէն հիւսիսի ճամբովը կը սկսինք երթալ, ըսաւ:

— Ի՞նչ փոյթ. եթէ զմեզ Դամպուր, դու տանի չցաւինք պիտոր: Երբեք լաւագոյն ճամբորդութիւն մը ասկէ լաւագոյն պարագաներով զլուխ տարուած պիտոր չըլլայ...

— Եւ ոչ լաւագոյն առողջութեամբ, ըսաւ ճոյ, որ իր բոլորովին զուարթ ու գեղեցիկ երեսը վրանին վարագոյրին մէջէն կը ցուցնէր:

— Ահա մեր կտրիճ բարեկամը, կանչեց որսորդը, մեր ազատիչը: Ի՞նչպէս կը զգաս:

— Շատ բնական, պարոն ֆէննըտի, շատ բնական. երբեք այսպէս աղէկ եղած չեմ:

Չկայ մէկու մը օգտակարագոյն բան, քան զբօսանաց ճանապարհորդութիւն մը, որմէն առաջ Չատին մէջ բաղնիք մը ըրած ըլլայ. անանկ չէ տէրս:

— Աղնուասիրտ, պատասխանեց Ֆէրկըսըն, ձեռքը սեղմելով: Ո՛րչափ անձկութիւն ու վիշտ պատճառեցիր մեզի:

— Շատ աղէկ. բայց դուք ալ կը կարծէք որ ես ձեր վիճակին վրայ հանգիստ էի: Կրնաք պարծիլ որ ինձի մեծ երկիւղ մը տուած ըլլաք:

— Ոչ երբեք իրարու միտքը պիտոր հասկընանք, ճոյ, եթէ դու իրը այդպէս կը հասկընաս :

— Կը տեսնեմ որ իր անկումը զինքը չուղղեց, ըսաւ ֆէննըտի :

— Քու անձնուրացութիւնդ գերադոյն բան մը եղաւ, տղաս, և զմեզ ազատեց, որովհետեւ վիկտորիան լիճը կը կործանէր. ուր մէյ մը որ իյնար, ալ ոչ ոք կարենար պիտոր զան անկէ հանելու :

— Բայց եթէ իմ անձնուրացութիւնս, ինչպէս կը հաճիք կոչելու իմ զլիսաթաւալ կործանումս, զձեզ ազատեց, միթէ զիս ալ նմանապէս չազատեց, որովհետեւ ահա իրեքս ալ ողջ առողջ հոս ենք : Հետեւաբար այս ամեն բանի մէջ զիրար մեղադրելու բան մը չունինք :

— Այս մանչուս հետ ոչ երբեք կարենանք պիտոր մէկզմէկ հասկընալ, ըսաւ որսորդը :

— Մէկզմէկ հասկընալու լաւագոյն միջոցը, ըսաւ ճոյ, մէյ մըն ալ ասոր վրայ չխօսին է. եղածը եղած է : Գէշ աղէկ նորէն անոր դառնալ կարելի չէ :

— Պնդազըւիս, կանչեց տղոգորը ծիծաղելով : Գոնէ պատմութիւնդ մեզի կը զուրցես անշուշտ :

— Եթէ ձեզի խորթելի է : Սակայն առաջ այս գիրացուցած սագը կ'ուզեմ կատարեալ եփած պատրաստել, որովհետեւ կը տեսնեմ որ Պարոն Տիք իր ժամանակը չէ վատնած :

— Ուզածդ ըրէ, ճոյ :

— Շատ աղէկ. տեսնենք ինչպէս այդ ափրիկեան վայրի որսը եւրոպական ստամբքսի մը կը յարմարի :

Սագը շուտ մը բոցարծարծին բոցին վրայ խորովեցաւ, քիչ մը ետքը լափուեցաւ : ճոյ իր աղէկ կտորն առաւ, ինչպէս մէկ մը որ շատ օրէ 'ի վեր կերակուր կերած չէր. չայն և կրակը խմելէն յետոյ, իր զլիսուն անցածները ընկերներուն հաղորդեց. սիրտը ելած կերպով խօսեցաւ, թէպէտ միշտ եղածներն իր սովորական փիլիսոփայութեամբը նկատելով : Տղոգորը չկարենալով ինքզինքը զսպել, շատ անգամ անոր ձեռքը սեղ-

մեց, տեսնելով ինչպէս այն պատուական ծառայն աւելի տիրոջը փրկութիւնը փոյթ ունէր քան թէ իր անձին : Պիտիսմաներուն կզզոյն ընկղմելուն նրկատմամբ, մեկնեց իրեն թէ ինչպէս այն դէպքը Չատ լճին վրայ ստէպ կը պատահէր :

Վերջապէս ճոյ իր պատմութիւնը շարունակելով, այն կէտին հասաւ, երբ ճահճին մէջ ընկղմած՝ յետին յուսահատութեան աղաղակ մը փրցուց :

— Ալ ինքզինքս կորսուած կը կարծէի, տէրս, և միայն զձեզ կը մտածէի, ջրին հետ սկսելով կռուիլ : Թէ ինչպէս, չեմ ըսեր ձեզի. հաստատուն միտքս դրած էի թոյլ չտամ որ ընկղմիմ, առանց ազատելու համար ամենայն ճիգն թափելու. երբ յանկարծ ինծմէ երկու քայլ անդին տեսնեմ, ինչ. նոր կտրած չուանի ծայր մը. յետին ճիգ մը կ'ընեմ, և զէշ աղէկ լարին կը հասնիմ. կը քաշեմ. այլ այն ամուր տեղը կը կենայ. քաշեմ ինքզինքս անով, և վերջապէս ցամաք կ'ելլեմ : Չուանին ծայրը խարխիս մը կը գտնեմ... Ահ, տէրս. աղէկ իրաւունք ունիմ փրկութեան խարխիս կոչելու զայն, եթէ ասոր մէջ անպատշաճ բան մը չես տեսներ : Այն խարխիսը կը ճանչնամ. վիկտորիայի խարխիս մըն է, և դուք այն տեղ գետինը ինչած էիք : Չուանին ուղղութիւնը կը բռնեմ, որ ձեր բռնած ուղղութիւնը կը ցուցընէր ինծի, և նոր ճիգն թափելէն յետոյ, այն տղամուտ ճահճէն դուրս կ'ելլեմ : Ուժս և արիութիւնս նորէն ձեռք բերի, և դիչերուան մէկ մասը քայլելով լճէն հեռացայ, ու վերջապէս անհուն անտառի մը եզերքը հասայ : Հոն շրջափակ միջոցի մը մէջ քանի մը ձիեր կ'արածէին, առանց չարիքէ մը կասկած ունենալու : Կեանքն ունի անանկ կտեմներ որ ամեն մարդ կրնայ ձի հեծնալ, այնպէս չէ : Մտածելու ժամանակ չեմ կորսնցընել. այն չորքոտանեաց մէկին կռնակը կը ցատքեմ, և անմիջապէս դէպ 'ի հիւսիս յետին երազութեամբ կը սրանանք : Չեմ ուզեր ձեզի խօսք ընել այն քաղաքացի վրայ որ չեմ տեսած, և ոչ այն դի-

դից վրայ որոնց մօտենալու զգուշացայ, ոչ: Սերմանած դաշտերը կը կտրեմ, խիտ մացառուտքը կը ճեղքեմ, ցցապատ պատնէշները կ'անցնիմ, ձիս կը քշեմ, կը խրախուսեմ, կը տաղնապեցը նեմ միշտ. և վերջապէս մշակեալ երկիրներուն ծայրը կը հասնիմ: Շատ աղէկ առջևս անապատն ունիմ. և այդ ես ալ կ'ուզեմ. դիմացէս լաւ ևս կը տեսնեմ և կարելի եղածին չափ ալ հեռու կը ձգի աչքս: Կը յուսայի միշտ թէ վիկտորիան օդուն մէջ տարուբերելով ինծի կը սպասէր. այլ 'ի զուր:

Երեք ժամ ետքը անմտաբար Արաբացուց բանակետդի մը մէջ ինկայ: Ո՛վ, ինչպիսի որսորդութիւն...: Տես պարոն ֆէննըտի, որսորդ մը որսորդութեան ինչըլլալը չգիտեր. եթէ ինքն ալ ան ձամբ որսորդութեան նպատակ եղած չըլլայ: Եւ սակայն եթէ կարելի է, իրեն խորհուրդ կու տամ որ այդ բանը չփորձէ: Չիս յոգնած գետինը կը փրուէր. Արաբացիք մօտանց զիս կը նեղեն. կը կռուիմ և Արաբացուց մը ձիուն դաւա կը կը ցատքեմ: Այն Արաբացիին դէմ ատելութի մը չունէի, և կը յուսամ թէ ինծի դէմ ոխ չիպահանջեր զինքը խղճելուս. սակայն զձեզ տեսած էի, և դուք մնացածը գիտէք: Վիկտորիան ետևէս գալու փութաց. և դուք օդուն մէջէն զիս յափշտակեցիք, ինչպէս ձիաւոր մը գետնէն մատնի մը կը յափշտակէ: Իրաւունք չունէի ձեր վրայ վստահութիւնս դնելու: Կը տեսնես, ուրեմն, պարոն Սամուէլ, ինչպէս պարզ է այս ամենը: Ասկէ աւելի բնական բան չկայ աշխարհիս վրայ: Պատրաստ եմ այս ամեն բանի նորէն ձեռք զարնելու, եթէ ձեզի կրնայ օգտակար ըլլալ: Եւ, միւս կողմանէ, տէրս, ինչպէս ձեզի կը զուրցէի, չափեր նորէն խօսք ընել ատոր վրայ:

— Պատուական, ճոյ, պատասխանեց տղքորըր զգածեալ սրտով, չվրիպեցանք եթէ քու խելացիութեանդ ու ճարպկութեանդ վրայ յոյսերնիս դրինք:

— Է՛հ, պարոն. բաւական է որ մարդ զիպած պատահարներուն ետևէ երթայ որ գործը յաջողցնէ: Ապահովագոյնը,

կը տեսնէք, ինչպէս կը պատահին՝ այնպէս ընդունին է:

Ճոյին այս պատմութեանս ատենը, գունտը երագարար այն երկրին մեծ միջոց մը քալեր էր: Քէննըտի հորիզնին վրայ կոյտ մը տնակներու նշանացի ցուցուց, որ քաղաքի մը երևոյթն ունէին: Տղքորն իր աշխարհացոյց տախտակը քննելով հասկըցաւ որ Տամերդուի Դաճեպէլ արուարձանն էր:

— Հոս, ըսաւ, նորէն Պարթին ճամբան գտնելու եկք: Հոն տեղերն է որ իր Ռիչարտսըն և Օֆերվէկ երկու ընկերակիցներէն բաժնուեցաւ. առջինը Չինտերի ճամբով երթալու էր, երկրորդը Մարատիի ճամբով, և կը յիշէր որ այս երեք ճանապարհորդներէն Պարթը միայն կարող եղաւ նորէն Եւրոպայ դառնալու:

— Ուրեմն, ըսաւ որսորդը, աշխարհացոյց տախտակին վրայ վիկտորիան յիս բռնած ճամբուն նայելով, ուղղակի դէպ 'ի հիւսիս կը քալենք:

— Այո՛, ուղղակի, սիրեցեալդ Տիք:

— Եւ այդ բանը զքեզ քիչ մը անհանգիստ չընէր:

— Ինչո՞ւ համար:

— Որովհետև այդ ճամբան զմեզ դէպ 'ի Դրիբուլի կը տանի, և մեծ անապատին ալ վրայ:

— Է՛հ, այնչափ հեռի երթալու չենք, բարեկամ, գոնէ ես անանկ կը յուսամ:

— Հապա ո՞ւր միտքդ դրած ես դադարելու:

— Տեսնենք, հետաքրքրութիւն չունիս Դամպուզդուն տեսնելու:

— Դամպուզդուն:

— Անտարակոյս, ըսաւ ճոյ: Կարելի չէ Ափրիկէ ճանապարհորդութիւն մը ընել առանց Դամպուզդուն տեսնելու:

— Դուն հինգերորդ կամ վեցերորդ եւրոպացին ըլլալու ես որ այդ խորհրդաւոր քաղաքը կրցեր է տեսնել,

— Թող երթանք Դամպուզդուն:

— Թէ այդպէս է, թող եօթնևտասներորդ լայնութեան աստիճաններուն մէջտեղը հասնինք, և հոն յաջող հով

մը կը բնտուենք որ զմեզ դէպ 'ի արև, մուտք քէ:

— Աղէկ, պատասխանեց որսորդը. այլ երկայն ճամբայ ունինք դեռ ևս դէպ 'ի հիւսիս:

— Հարիւր յիսուն մղոն առ նուազն:

— Թէ այդպէս է, ըսաւ ֆէննըտի, կ'ուզեմ քիչ մը քուն ըլլալ:

— Քնացիր, պարոն, պատասխանեց ճոյ. դու իսկ, տէրս, պարոն ֆէննըտին հետեւէ. պէտք է քնոյ հարկաւորութիւն ունենաք, որովհետև անխորհրդաբար ձեզի շատ հսկել տուի:

Որսորդը վրանին տակը փռուեցաւ. Սակայն Ֆէրկըսըն, որ աշխատութենէն անխոնջ էր, իր դիտողութեան տեղը մնաց:

Երեք ժամ ետքը վիկտորիան վերջի աստիճանի երազութեամբ մերկ ու կրա նիզային բարձր լեռներու շարքերով քարուտ գետնէ մը կ'անցնէր. մէկ քանի լեռանց առանձնացեալ կատարք մինչև չորս հազար ոտք բարձրութիւն ունէին. ընձուղտք, անտիլոքք և ջայլա մուկք, ակակիաներու, պատկառկաց, սուռնկերու և արմաւենեաց անտառներու մէջ զարմանալի երազութեամբ կ'ոստոտէին. անապատին ցամբութէն ետքը բուսականութիւնը նորէն իր բարգաւաճ զարգացումը կը ստանար: Քէլուաներուն երկիրն էր, որոնք երեսնին բամբակեայ երիզով մը կը ծածկեն, ըստ օրինակի Դուարեկներուն, որ իրենց վտանգաւոր դրացիներն են:

Երեկոյեան ժամը տանին, երկու հարիւր յիսուն մղոն միջոց քաշելէն ետև վիկտորիան մեծկակ քաղաքի մը վրան կանկ առաւ. լուսնին լուսովը կարելի էր անոր մէկ կիսով չափ կործանած մաս մը տեսնել. մզկըթաց մէկ քանի աշտարակք՝ լուսնին ճերմակ ճառագայթի մը վրանին զարնելովը, ասդիս անդին վեր կը տնկուէին. տղզորը աստեղաց բարձրութիւնը առաւ և հասկըցաւ որ Աղատեսի լայնութեան տակը կը գտնուէր:

Այս քաղաքը, որ երբեմն մեծ վաճառականութեան մը կեդրոնն էր, կոր

ծանուելու վիճակի մէջ էր այն ատեն որ տղզոր Պարթ անկէ անցնելու եղաւ:

Վիկտորիան այն մութին մէջէն տեսութեան տակը չիյնալով, գետինը ինչաւ Աղատեսէն երկու մղոն վեր, կորեկով մշակեալ ընդարձակ դաշտի մը մէջ: Գիշերը հանգիստ անցաւ, և առաւօտեան ժամը երեքին ատենները սկսաւ լուսնալ, մինչդեռ թեթև հողմ մը զգունտը դէպ 'ի արևմուտք կը մղէր, և նաև քիչ մըն ալ դէպ 'ի հարաւ:

Ֆէրկըսըն փութաց այդ գեղեցիկ բողբոջ ձեռքէ չկորսընցնելու: Շուտով վեր բարձրացաւ, և արևու լուսաւոր ճառագայթից երկայն հետքի մը մէջ պատած ճամբան շարունակեց:

Կը շարունակուի:

ՀԱՅԻ ՊԱՏԱՌԻ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԱՐԴ

ՆԱԾԱԿ ԵՐԵՅՆԵՐՈՐԴ ՀԽԳԵՐՐՈՐԴ

(Տես երես 340:)

Չկուռնք:

Շատ գիտուն կ'ըլլաս, աղջիկս, որով ինձի վախ մը կու դայ որ չըլլայ թէ ձանձրութիւն տիրէ քեզի: Պզտիկութեան ատենը չէի խնայեր ստուարաթղթով շինած պզտի շներ ջախջախելու որ մէջը ինչ բովանդակելնին տեսնեմ: Քեզի ալ օգտակար է որ ինձի հետ կենդանեաց ներսի դին դիտես. սակայն չեմ կրնար չհասկընալ թէ ինչպէս այս ամեն բաները վերջապէս շատ կը դժուարանան, և մինչդեռ ես պարզել կը ջանամ այն այլ և այլ դժուարութիւններն որ իրարու ետեւէ կը յաջորդեն, գրեթէ կը մոռնամ թէ քեզի հետ կը խօսիմ: Բարեբաղդաբար ահա առիթ մը կը ներկայանայ: